

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Potrebna preuredba postave.

Življenje našega kmeta je postalo od dne bolj kritično, da se moramo po pravici vsi že bati za-nj. Vsi drugi stanovi se trudijo, zboljšati si stanje, le na kmeta se prerado pozabi. Pač se ga v zbornicah in raznih uradih spomnijo. — še pregosto! — s tem, da mu nalagajo novih davkov in večjih priklad. Toda kako dolgo bode še to trajalo? Naši gozdi, ki so izdali že marsikak tisočak, sedaj že omagujejo. Iz košatih planin so postale prazne planjave, iz lepih gozdov ničvredne hoste! O vinogradih niti ne govorim, ker njih obdelovanje stane čedalje več, pridelki njih pa ginejo. Travniki bi še kaj koristili, ko bi bila cena živini pri nas vrednosti primerna in stanovitna, kar pa ni! — O polju moram pa leto reči, da vsled slabih letin kmet zlahka doma pojé, kar pridelá, Bog, da mu je dosti! To je slika našega gospodarstva, katera kaže kaj žalostno lice našemu kmetu. In da s kmeta uboštvom ni prizadet samo on, to vemo vsi, ker od njegovih žuljev odvisni so vsi drugi stanovi.

Kakor se utapljaajoči človek lovi za vsako bilko, da bi se rešil, tako se bode tudi kmetu moralo pomagati z vsemi sredstvi, da ga otmemo. Med temi sredstvi pa je prva sadjereja, katera bode najlozje nadomestovala nam hirajočo vinorejo, dala vsem najzdravejši živež in pijačo, pa terjala najmanj stroškov in po-strežbe. Ali nekaj pa ona zahteva neizogibno, to pa je zavarovanje ali varnost. Odveč bi bilo tu naštevati, kako se zdaj na svetu skrbi za vse in zavaruje na vse načine, z zavarovalnicami ali družbami in s postavo, le uboga sadjereja nima nobenega varstva!

Zato se drznem vprašati slavno gospodo, čemu skrbijo, da imamo po raznih mestih drage učilnice o sadjereji, zakaj se trati čas na ljudskih šolah s to stroko in čemu so nam vse enake knjige o sadjarstvu, ako pa to ni vredno nič? Ako pa je ono po ene strani vredno,

da se s trdom priučí, s težavo prideluje in s skrbjo ohranjuje, kako, prosim gospoda, ni vredno po drugej strani nobenega varstva?

Vemo vsi, da so te in druge kmetom neugodne postave delo nemške liberalne gospode v Gradcu, kjer tudi zanaprej ne upamo veliko pravice dobiti. Ali držimo se pregovora: Vse poskusite, kar je boljšega, ohranite! Če je nam sl. kmetijska družba dala nekaj upanja s prvim odgovorom, nemarno bi bilo odlagati to delovanje, posebno še, ker s tem ne delamo za-se, nego bolj za svoje naslednike.

Če mi preskrbimo naša posestva z obilnim sadnim drevjem, bomo od mladega drevja mi še malo kaj uživali, ker ono še le v kacic osmih ali desetih letih začne po malem roditi. Dobiček čedalje večji bodo imeli le naši otroci in nasledniki, pa tudi — država. Tudi njej, mislim, ne more biti mala skrb, kako napreduje ali vspeva gospodarstvo njenih podložnikov, posebno še kmetov, ki so ji glavni steber. Ako je v teh krogih še količkaj sočutja z našimi težnjami, pa razuma o naši prihodnosti, mislimo, da od ondi nam ne bodo nasprotovali.

Nasprotnike in te edine imamo le pri loveih, kateri so tej zabavi udani z dušo in telesom. Ali kakor sem zgorej omenil, ne bode več dolgo trajalo, ko bode pri čedalje bolj propadajočem kmetijstvu še vse prek kričalo in prosilo za kruh. Mislim, da bode ta nam vsem neizogibno potreben vsakdanji kruh vendar več vreden, kakor nekaterih prosta zabava z lovom, zato še enkrat trdim: prej ali slej moralo bode priti do tega, da bode nadepolna sadjereja zavarovana s postavo, da bode imela proste roke!

S tem se bode dalo pa tudi veselje kmetom do sadjarstva, kar se v sedanjih okoliščinah ne more pričakovati. Žalibog se je z imenovanimi slabimi uspehi dozda le zatiralo, kar se je v šolah učilo in v knjigah budilo. Skrajni čas toraj je, dragi občinski predstojniki

in moške, da se skupno oglašite v tej važnej stvari in svoje mnenje izrazite s prošnjami. Najbolje pa bi bilo, ko bi kdo to mnenje vodil, post. kak deželni g. poslanec in ko bi se vse to v Gradei skujalo, moralo bi se po gg. državnih poslancih prenesti na Dunaj, kjer nam je še zadnje upanje do pravice. Vse naj prešinja: velika škoda, ki se s tem godi kmetijstvu, potem pa kmetu priboriti onih pravic, ki jih uživajo vsi drugi stanovi!

Kmet iz Pohorja.

Cerkvene zadeve.

† Martin Kolenko,

župnik v pokoju v Št. Martinu pri Vurbergu.

(Svojemu blagemu dobrotniku priobčl Fr. Muršič.)

Kakò bi zabil to gomilo,
Kjer blago tvoje spi srce,
Ki mi brezmejno vdano bilo,
Ves čas do zadnjega je dne.
Gregorčič.

Neizprosna smrt je zopet terjala novo žrtev izmed že tako pičlega števila duhovnikov naše lepe lavantinske skofije. Od bistré Save, kjer je pograbila življenje vnetemu župniku J. Kuneju, podala se je ta vedno potujoča bela žena v prijazne Slovenske gorice. Kakor da bi ji krasna in mična dolinica pri Sv. Martinu blizu Vurberga najbolj ugajala, zavihiti tu svojo britko koso nad blagim, za vse dobro in lepo vnetim, pobožnim duhovnikom. Martin Kolenko mu je bilo ime, doma od Sv. Marjete niže Ptujja.

Akoravno sem prepričan, da bo spretnejše pero opisalo podrobno vzgledno življenje in neumorno, požrtvovalno delovanje pokojnikovo v blagor vernemu ljudstvu, vendar si ne morem kaj, da ne bi tudi jaz svojemu največjemu dobrotniku tukaj poklonil nekoliko vrstic za spomin in v znamenje iskrene hvaležnosti.

Že kot šibek solarček poznal sem prerano umrlega gospoda. Bili so nekaj let v svoji domači fari moj katehet. Še zdaj se jih živo spominjam, kako ljubeznjivo so ravnali z nami učenci, kako lepo nam razlagali svete resnice iz katekizma, kako milo a vendar resno so nas svarili in opominjali pred vsakim slabim delom. Kako otroško-veseli so bili videči, da jih radi ubogamo, nasprotno pa so bili silno žalostni, če so videli, da jim je kdo nevboglživ. Ne gre mi iz spomina oni zlati čas, ko so nas pripravljali k prvemu sv. obhajilu. Nekako tako so govorili malo pred sv. spovedjo: »Predragi moji otročiči, vi ne veste, kako vas rad imam; radi tega pa bi neskončno rad želel, da bi vas enkrat angeljci srečno pripeljali k ljubemu Jezusu v nebesa. Da pa boste to dosegli, glejte, morate vsako sv. spoved vredno opravljati, kakor tudi sv. obhajilo vredno prejemati. Posebno pa se morate vredno pripraviti na prvo sv. obhajilo. Oj, primite svoje ljube stariše za roke ter jim recite: Ljubi oče, draga mamka, odpustite mi vse, če sem Vas kdaj užalil, odsihdob hočem biti vedno priden in uboglživ otrok«. Kot zlato svetinjo hranim še zdaj njihovo podobico v spomin prvega sv. obhajila.

Pridnim učencem so večkrat delili krasne podobice, večje slike, pa tudi molitvene knjižice, seveda tudi drugih svojih solarčkov niso pozabili ter so jih razveselili s kakim majhnim darilom. Pa smo jih tudi kaj radi imeli, skoro bolj, kakor svoje ljube stariše. Ko so odhajali iz šole, obsula in obkolila jih je cela vrsta učencev, kakor mravlje medeno hruško, ter smo jih tako spremili na dom. Posebno prijazni, dobri in ljubeznjivi

so bili nam ministrantom. Večkrat so nas vabili v svojo sobico, tu se lepo pogovarjali z nami ter nas obdarili z raznimi darili. Tako so si pridobili ljubezen, spoštovanje in udanost otročjih src.

Tudi odrasčenim bili so pokojni Kolenko pravi učitelj, vodnik in prijatelj. Goreče so učili svoje vernike v spovednici in na prižnici, varno jih vodili po poti skozi življenje prijazno in poučljivo. Najdalje pa so se mudili ob postelji bolnikov. Po cele ure so bili pri bolniku, tolažili ga ter pripravljali za večnost s čudovito ljubeznijo in gorečnostjo. Tega sem se sam očitno prepričal, kadar sem šel kot ministrantek z njimi na spoved. Večkrat sva prišla še le opoldan domú, šla pa sva že zjutraj po sv. meši.

Nesrečo ubogih, nesrečnih in trpečih ljudij čutili so sami najbolje. Velikodušno so pomagali vsakemu, ki jih je česa poprosil, vse, vse bi radi dali revnim in nesrečnim, samo da bi jim polajšali reve in nadloge. Zato pa jih je tudi verno ljudstvo ljubilo in spoštovalo, kakor malo koga. Kaj živo še se jih spominjajo vrli Marjetčani, akoravno je že dolgo od tega, kar so tamkaj službovali. Večkrat me je vprašala kakšna pobožna ženska, ali pridni kmet Šmarjetski: »Ti gotovo veš, kako se kaj godi Torinovemu gospodu (tako so jih zvali po domačem imenu), o da bi le še enkrat prišli k nam za kaplana ali pa tudi za župnika!« (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Razglas.

Ces. kralj. državno vojno ministerstvo razpisuje po razglasu oddelka 3, štv. 253 z dne 8. februarija 1893 v letošnjem letu

sejmove za dopolnitev vojaških konj,

v štajarski vojvodini na teh-le krajih:

- dne 4. aprila v Radgoni, na živinskem sejmišči;
- » 5. » v Ljutomeru, na velikem trgu;
- » 6. » v Ormoži, na velikem trgu;
- » 7. » v Mariboru, na malem vojaškem vadnišči;
- » 8. » v Feldbachu, na velikem trgu;
- » 13. » Fürstenfeldu, pred pivovarno.

Na vseh le-teh krajih prične se sejem ob 9. uri dopoldne.

Kupijo se konjski in topničarski konji, za topničarske podčastnike jezdni konji ter topničarski vprežni konji.

Konji za konjike in topničarski jezdni konji morajo meriti vsaj 158cm, topničarski vprežni pa vsaj 161cm visokosti.

Konji pod dopolnjenim 4. letom in nad dopolnjenim 7. letom se ne kupijo. Srednja cena se stavi 250 gld. konjskim in podčastniškim konjem ter 350 gld. topničarskim vprežnim konjem.

Za konjske in topničarske podčastniške jezdnje konje, ki so posebno izvrstni za jezdenje, pritegne se k tej ceni še 30% doklade (enako 75 gld.)

V Gradei, v marciju meseci 1893.

Za c. kr. društvo za dež. konjerejo na Štajarskem.

Predsednik: Karl v. l. Haupt. Tajnik: Rih. baron Dennenberg.

Pridelovanje detelje.

Rastline, katere rabimo za krmo, imajo v svoji mladosti največ redilnih snovi. Kolikor starejše pa postajajo, toliko bolj zgubljajo beljakovino, ali pa postane

